

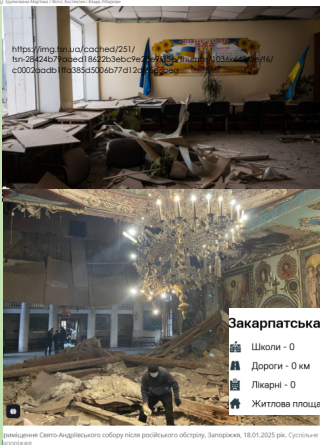
«Наука для громадського здоров'я в умовах надзвичайних ситуацій»

Круглий стіл

20 травня 2025 року

Ольга ПЕТРОЄ,
завідувач відділу дослідницької діяльності університетів,
доктор наук з державного управління, професор
Інститут вищої освіти НАПН України
o.petroye@ihed.org.ua

1182-й день Україна протистоїть повномасштабному вторгненню рф

Міст у селі Бишківці у квітні 2022. Фото Олени Васюк.

Проблеми у сфері громадського здоров'я в Україні

(Згідно з оцінкою ВООЗ, жовтень 2024 року)

ІНСТИТУТ
ВИЩОЇ ОСВІТИ
НАПН УКРАЇНИ

Війна залишається найбільшою надзвичайною ситуацією, що триває в Європейському регіоні, де станом на 18 листопада було підтверджено 2134 напади на медичні заклади (ВООЗ, 2024)

- 68% українців повідомляють про погіршення стану свого здоров'я порівняно з довоєнним періодом,
- Найбільші проблеми психічного здоров'я, на які страждають 46% людей, розлади психічного здоров'я (41%) та неврологічні розлади (39%).
- Неінфекційні захворювання (НІЗ) становлять 84% усіх смертей в Україні.
- Основними перешкодами для лікування пацієнтів з НІЗ є недоступність послуг та висока вартість ліків, що робить людей з хронічними захворюваннями вразливими до перебоїв у догляді та незворотного погіршення здоров'я.
- Війна загострила потреби в охороні здоров'я, особливо в таких сферах, як допомога при травмах та реабілітація.
- Міністерство охорони здоров'я оцінює, що до середини 2024 року через війну було проведено 100 000 ампутацій.
- Гостра нестача травматологів, протезів та реабілітаційних служб ще більше загострила кризу.
- Довгострокові реабілітаційні послуги для поранених у війні будуть важливими як для фізичного, так і для психологічного відновлення.

Наукові дослідження та громадське здоров'я в умовах війни

ІНСТИТУТ
ВИЩОЇ ОСВІТИ
НАПН УКРАЇНИ

Надзвичайні умови для громадського здоров'я

- руйнування інфраструктури сфери ОЗ
- загроза життю та здоров'ю громадян та медперсоналу
- вимушені переміщенні медперсоналу до інших регіонів та в інші країни, кадрові проблеми
- зниження рівня доступності медичної допомоги
- зростання нерівності в доступі до медичного обслуговування
- погіршення стану здоров'я, зростання проблем психічного здоров'я
- екологічні загрози
- епідеміологічні ризики
- скорочення фінансування системи громадського здоров'я

Надзвичайні умови для наукових досліджень

- руйнування наукової інфраструктури
- загроза життю та здоров'ю вчених
- вимушені переміщенні вчених до інших регіонів та в інші країни
- проблеми доступності для досліджень стану громадського здоров'я
- скорочення фінансування дослідних установ та проєктів

Тренди наукових досліджень

ІНСТИТУТ
ВИЩОЇ ОСВІТИ
НАПН УКРАЇНИ

Партисипативна
наука

Громадська
наука

Відкрита наука

INSPIRE

Партисипативна наука в системі громадського здоров'я

Public Health – (1) громадське здоров'я як «мистецтво та наука профілактики хвороб, подовження життя та покращення здоров'я через організовані зусилля суспільства» (ВООЗ); (2) «сфера знань та організована діяльність суб'єктів системи громадського здоров'я щодо зміцнення здоров'я, запобігання хворобам, покращення якості та збільшення тривалості життя (ЗУ про систему громадського здоров'я, 2023)

Community Health – громадське здоров'я як основна галузь дослідження в медичних та клінічних науках, яка зосереджена на підтримці, захисті та покращенні стану здоров'я груп населення та громад, зокрема тих, хто перебуває в неблагополучних громадах чи в умовах надзвичайних ситуацій.

Community Medicine - громадська медицина як інноваційна модель, де медичні працівники активно співпрацюють з членами громади для пошуку рішення для конкретних проблем;
!!!допомагає подолати розрив між медичними працівниками та громадами, яким вони служать.

Community-based participatory research (CBPR) - громадські партисипативні дослідження як альтернативна дослідницька парадигма, що інтегрує освіту та соціальні дії для покращення здоров'я та зменшення нерівності в сфері громадського здоров'я.

<https://journals.sagepub.com/doi/epdf/10.1177/1524839906289376>

Елементи партисипативної науки

ІНСТИТУТ
ВИЩОЇ ОСВІТИ
НАПН УКРАЇНИ

дослідження про громаду

громадянська наука

моніторинг на рівні громади

дослідження волонтерів

інша дослідницька та моніторингова діяльність, яка залежить від знань, ідей або спостережень представників громадськості

- це партисипативний дослідницький підхід, що зосереджується на активному процесі виробництва наукових знань,
- передбачає "активне залучення непрофесійних науковців до виробництва наукових знань",
<https://participatorysciences.org/>
- набуває визнання та популярності серед дослідників та фінансуючих наукові дослідження установ,
- полегшує доступ до нових даних або даних, які важко зібрати, одночасно розширюючи можливості місцевих громад до вирішення їх проблем,
- дедалі більше визнається ключовим елементом відкритої науки особливо ефективним для:
 - збору великих наборів даних
 - моніторингу довгострокових змін
 - вирішення локальних проблем
 - підвищення наукової грамотності
 - зміцнення зв'язку між наукою та суспільством

- ❑ **Громадянська наука не замінює традиційні наукові дослідження, а доповнює їх.**
- ❑ **Залучення громадян до досліджень громадського здоров'я є важливим як для розвитку знань, так і для зміцнення здоров'я.**

Джерела громадянської науки

ІНСТИТУТ
ВИЩОЇ ОСВІТИ
НАПН УКРАЇНИ

З 801 року н.е. мешканці Кіото відстежують цвітіння сакури для моніторингу змін у навколишньому середовищі

У Європі з XVI по XIX століття науковий прогрес значною мірою спирався на освічених аматорів «громадянських вчених» - творців знань за покликанням, а не професією

У 19 столітті професіоналізація науки витіснила громадськість, створивши розрив між експертами та звичайними людьми

У 1970-ті роки почалося відродження участі громадян у дослідженнях, зумовлене соціальними рухами, які виступали за більш інклюзивні та відповідальні дослідження

Термін «громадянська наука» став популярним у 1990-х роках завдяки таким діячам, як Алан Ірвін та Рік Бонні

Пандемія COVID-19 показала необхідність залучення громадян до долаття викликів надзвичайних ситуацій.

Пандемія COVID-19 підкреслила важливість громадян у зборі та наданні критично важливих дослідницьких даних, а також у визначенні та вирішенні нагальних дослідницьких потреб та потреб політики.

Зокрема, «довгий Covid» (коли хвороба затягується до 12 тижнів) був виявлений групами пацієнтів.

Цифрові інструменти розширили можливості залучення громадян до досліджень і використовуються для краудсорсингу рішень та залучення до експертизи зовнішніх наукових установ для вирішення фундаментальних та прикладних дослідницьких питань.

«Впровадження громадянської науки в дослідницьку політику», OECD (2025)

Papers, No. 175, OECD Publishing, Paris, <https://doi.org/10.1787/a1cfb1a8-en>.

Контрибутивні проекти: громадяни в основному збирають дані

Колаборативні проекти: громадяни також аналізують дані та можуть впливати на дизайн дослідження

Спільно створені проекти: громадяни активно залучені на всіх етапах дослідження

Колегіальні проекти: непрофесійні дослідники проводять дослідження незалежно

Виклики та обмеження громадянської науки

Методологічні виклики:

Забезпечення якості даних;
Стандартизація методів збору;
Управління великими обсягами даних;
Інтеграція різних типів даних;
Відтворюваність результатів

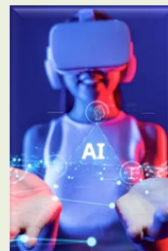
Організаційні виклики:

Координація великої кількості учасників;
Підтримка довгострокової мотивації;
Забезпечення сталого фінансування;
Управління очікуваннями;
Подолання мовних та культурних бар'єрів;

Етичні виклики:

Захист приватності учасників;
Управління інтелектуальною власністю;
Справедливе визнання внесків;
Вирішення конфліктів інтересів;
Забезпечення інклюзивності.

Технічні виклики:

Розробка зручних інструментів;
Забезпечення технічної підтримки;
Подолання цифрового розриву;
Інтеграція різних платформ;
Забезпечення безпеки даних

Інституційні виклики:

Визнання в академічному середовищі;
Інтеграція з традиційними дослідженнями;
Розробка відповідних політик;
Забезпечення інституційної підтримки;
Подолання професійного скептицизму.

Наукова строгість: Дослідження повинні відповідати науковим стандартам і методології.

Активна участь: Громадяни беруть активну роль у дослідницькому процесі.

Взаємна вигода: Проекти повинні приносити користь як науці, так і учасникам.

Зворотній зв'язок: Учасники отримують інформацію про результати своєї роботи.

Відкритість: Дані та результати зазвичай є публічно доступними.

Громадська наука як елемент відкритої науки та пріоритет політики Horizon Europe

8 пріоритетів відкритої науки

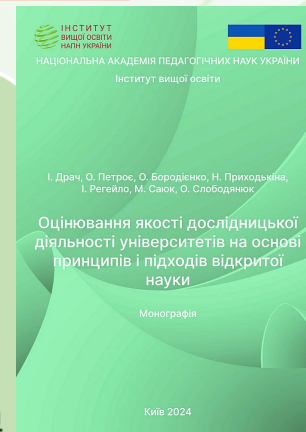
- Відкриті дані
- Сприяти розвитку Європейської хмари відкритої науки (EOSC)
- Метрики нового покоління
- Нагороди
- Майбутнє наукової комунікації
- Цілісність досліджень
- Освіта та навички
- **Громадянська наука**

Громадянська наука не просто поширюється в країнах та дослідницьких галузях, але також якісно розвивається в способах її застосування.

- Громадянська наука пропонує нові способи проведення досліджень при обмежених ресурсах.
- У дослідницьких галузях, таких як психологія, де громадяни традиційно були об'єктами досліджень, нові підходи починають включати активну участь громадян у розробці та виконанні досліджень.
- Зазвичай професійні науковці перевіряють внески від аматорів-учасників, але ці ролі також можуть бути зворотними.

«Відкрита наука» – спосіб організації та реалізації наукової та науково-технічної діяльності, який передбачає забезпечення доступу до об'єктів дослідницької інфраструктури, наукових результатів та науково-технічної інформації з можливістю їх багаторазового використання, обміну та розповсюдження за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій з метою прискорення науково-технічного та суспільного розвитку, поглиблення співпраці між вченими з дотриманням авторських та суміжних прав, відкритості процесів створення, оцінки та розповсюдження наукових знань за межами традиційної наукової спільноти.

- Проект Закону України «Про наукову та науково-технічну діяльність» щодо питань дослідницької інфраструктури та підтримки молодих вчених від 06.11.2023 № 10218
- Пропозиції Інституту вищої освіти НАПН України: доповнити це визначення з урахуванням положень Рекомендації Генеральної Асамблеї ЮНЕСКО від 2021 р.

<https://www.openscience-maastricht.nl/the-openscience-mission/>

Міжнародні, європейські та національні стандарти відкритої науки

ІНСТИТУТ
ВИЩОЇ ОСВІТИ
НАПН УКРАЇНИ

UNESCO

- Рекомендації ЮНЕСКО щодо відкритої науки (2021)
- Глобальне партнерство відкритої науки

Європейський
Союз

- «Рекомендації наукової ради ЄС (ERC) щодо відкритого доступу» (2007)
- «Цифровий порядок денний для Європи» (2010)
- «Стратегія цифрового єдиного ринку для Європи» (COM) (2015)
- «Відкрита наука, відкриті інновації, відкриті до світу – візія для Європи» (2016)
- «Рекомендації щодо доступу та збереження наукової інформації» (2012; 2018)

Асоціація
європейських
університетів

- «Університети без стін». Візія до 2030, (2022)
- «Порядок денний відкритої науки 2025», (2022)

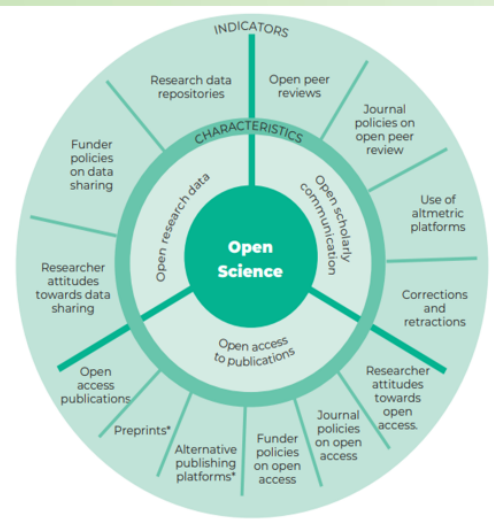
Україна

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
РОЗПОРЯДЖЕННЯ

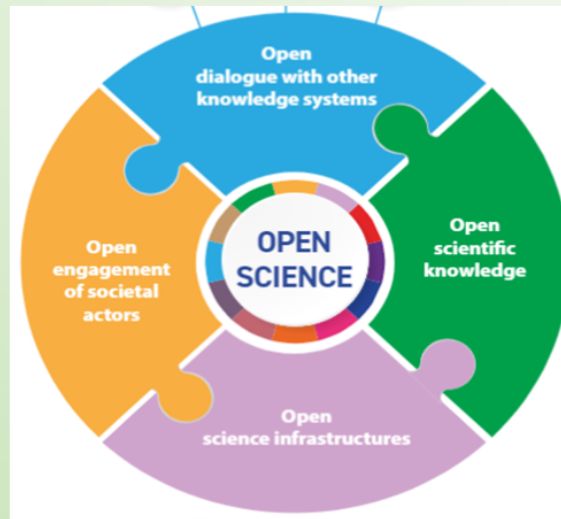
від 8 жовтня 2022 р. № 892-р
Київ

Про затвердження національного плану щодо відкритої науки

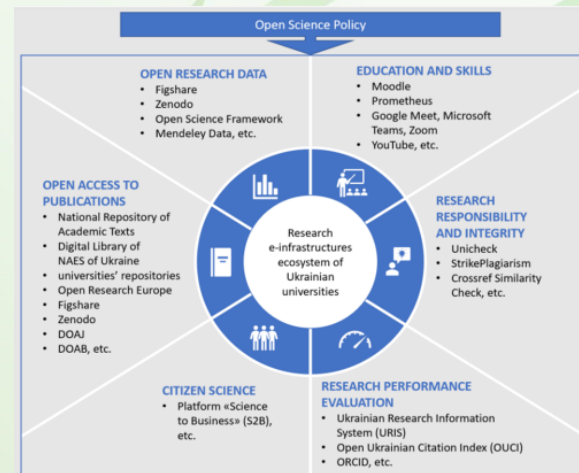
Колесо відкритої науки (ЄС)

1. Відкриті дані досліджень
2. Відкрита академічна комунікація
3. Відкритий доступ до публікацій

Модель відкритої науки UNESCO

1. Відкриті наукові знання
2. Інфраструктура відкритої науки
3. Відкрита участь соціальних суб'єктів
4. Відкритий діалог з іншими системами знання

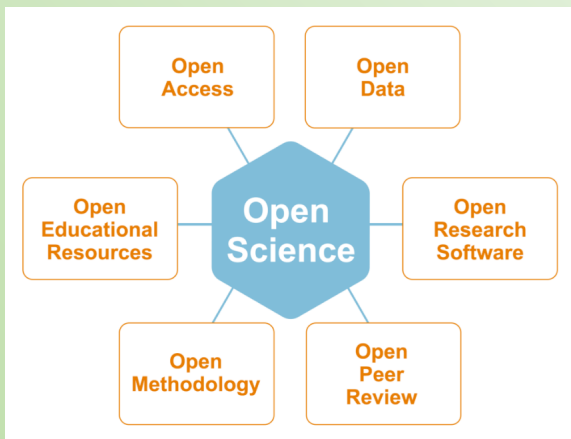
Модель відкритої науки університетів України, ІВО НАПН України

1. Відкриті дані
2. Відкриті публікації
3. Громадська наука
4. Оцінка результатів дослідження
5. Добросовісність та відповідальність досліджень
6. Освіта і навички

Основні сфери та цикли відкритої науки

ІНСТИТУТ
ВИЩОЇ ОСВІТИ
НАПН УКРАЇНИ

Основні напрямки відкритої науки

<https://openeconomics.zbw.eu/en/knowledgebase/introduction-to-open-science/?cat=89>

Відкриті дослідження

Відкритий доступ

Відкриті дані

Відкрите експертне рецензування

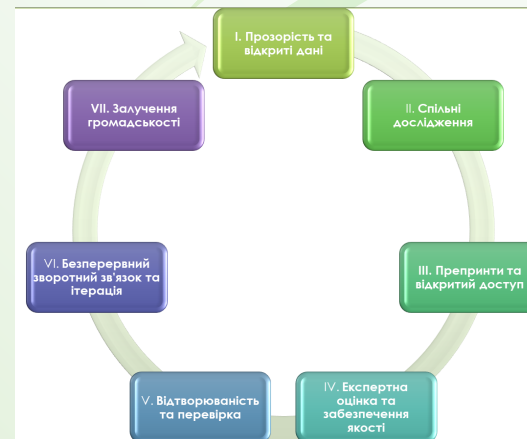
Відтворюваність

Вплив дослідження

Політики та мандати відкритого доступу

Відкриті дослідження

<https://www.f1000.com/resources-for-researchers/open-research/>

Цикл відкритої науки

Відкриті дослідження – це набір принципів і практик, які надають пріоритет відкритості, прозорості та співпраці на всіх етапах наукових досліджень.

INNOVATE

LEAD

INSPIRE

<https://www.f1000.com/resources-for-researchers/>

Фундаментальні принципи відкритої науки **FAIR** (Findability, Accessibility, Interoperability, Reusability)

ІНСТИТУТ
ВИЩОЇ ОСВІТИ
НАПН УКРАЇНИ

Відшукуваність:

- B1. Даним (метаданим) назавжди присвоюється глобально унікальний і постійний ідентифікатор.
- B2. Дані описуються великою кількістю метаданих.
- B3. Дані (метадані) реєструються або індексуються в ресурсі, який достатньо легко знайти.
- B4. Метадані вказують ідентифікатор даних.

Доступність:

- B1. Даним (метаданим) назавжди присвоюється глобально унікальний і постійний ідентифікатор.
- B2. Дані описуються великою кількістю метаданих.
- B3. Дані (метадані) реєструються або індексуються в ресурсі, який достатньо легко знайти.
- B4. Метадані вказують ідентифікатор даних.

Сумісність:

- C1. Дані (метадані) використовують для представлення знань формальну, доступну, загальну та широковживану мову.
- C2. Дані (метадані) використовують лексикон, який відповідає принципам ВДСБ.
- C3. Дані (метадані) включають кваліфіковані посилання на інші дані (метадані).

Багаторазовість:

- B1. Дані (метадані) мають велику кількість точних і відповідних ознак.
- B1.1. Дані (метадані) видаються з чіткою та доступною ліцензією на використання даних.
- B1.2. Дані (метадані) пов'язані з їхнім походженням.
- B1.3. Дані (метадані) відповідають доменним стандартам спільноти.

Практики відкритої науки

INNOVATE

LEAD

INSPIRE

Проблеми дослідницької діяльності університетів

Низька ефективність дослідницької діяльності українських університетів

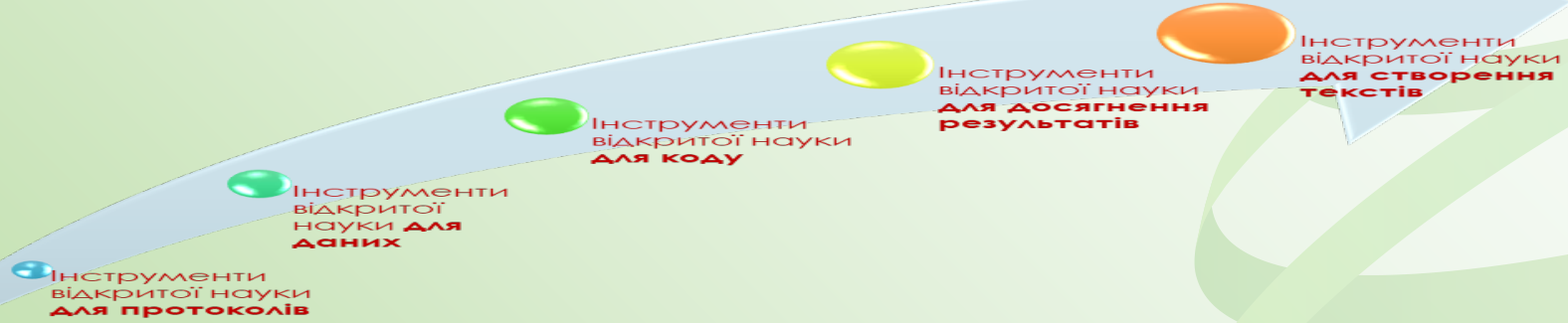
- **4,6%** досліджень і розробок ЗВО - світового рівня розвитку науки і технологій - група «А»;
- **19,5%** - на високому рівні, група «Б»;
- **39,0%** - на задовільному рівні, група «В»;
- **30,3%** – не атестовані

- Низький рівень довіри суспільства до ЗВО, та, зокрема, до інноваційної діяльності ЗВО, недостатні практика та досвід впровадження цифрових технологій;
- Неготовність закладів вищої освіти до проведення затребуваних бізнесом прикладних досліджень та створення інноваційних інтелектуальних продуктів для економіки

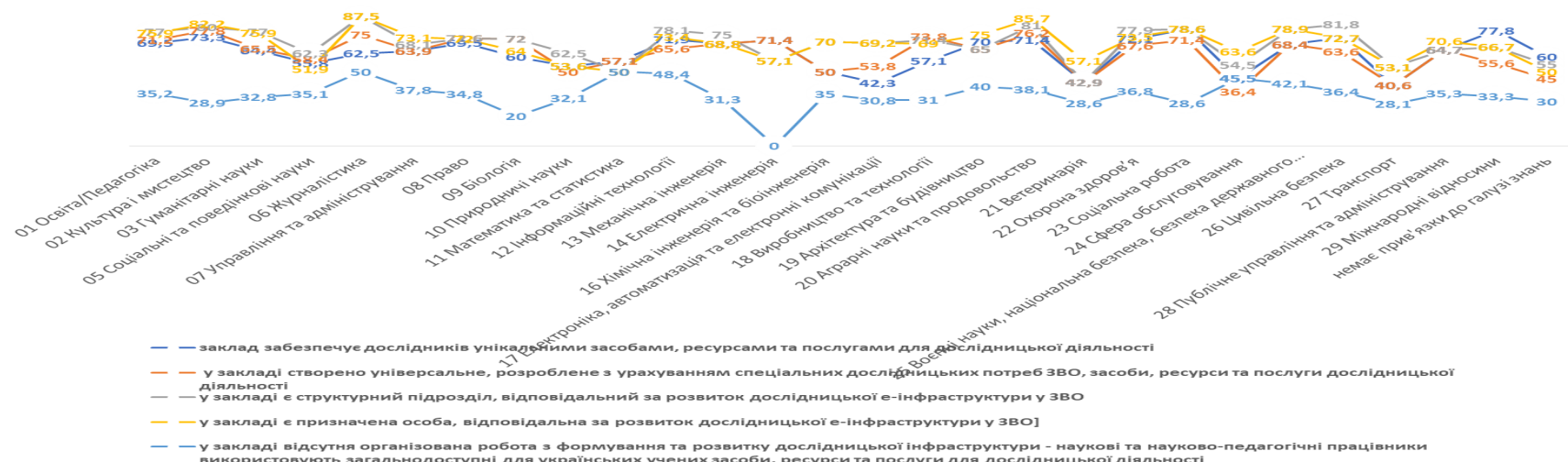
Ефективність провадження ЗВО наукової (науково-технічної) діяльності
(% наукових напрямів у кваліфікаційних групах)

Актуальність розвитку інфраструктури відкритої науки у сфері громадського здоров'я

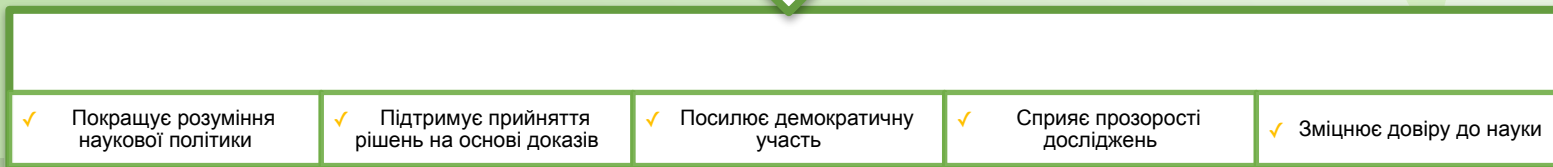
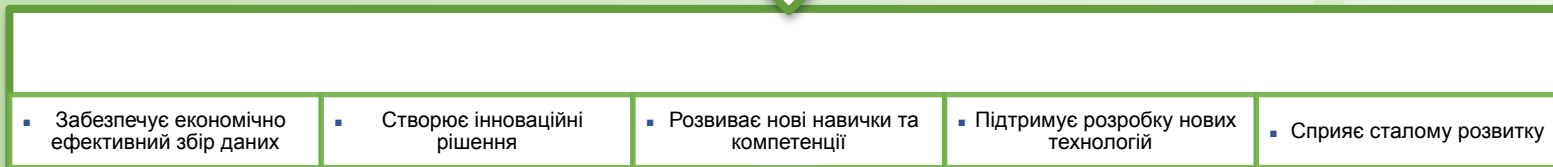
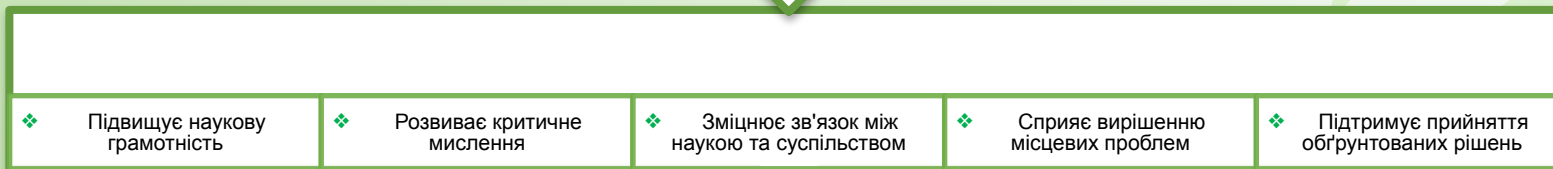
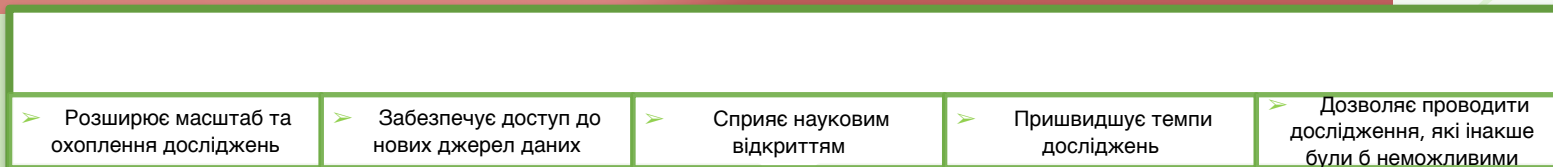
ДОСЛІДНИЦЬКА Е-ІНФРАСТРУКТУРА ВІДКРИТОЇ НАУКИ У ЗВО

Цінність відкритої науки

ІНСТИТУТ
ВИЩОЇ ОСВІТИ
НАПН УКРАЇНИ

INNOVATE

LEAD

INSPIRE

Переваги відкритої науки для сфери ОЗ та громадського здоров'я

Доступ до медичного обслуговування для всіх	Медичний прогрес не обмежується академічними колами, а стає доступним для всіх
Пришвидшення досліджень та інновацій	Розвиток міждисциплінарних досліджень, руйнування бар'єрів традиційної розрізненості та просування комплексних рішень складних проблем громадського здоров'я
Відкриття, засновані на даних	Підхід, заснований на даних, особливо важливий у персоналізованій медицині, де лікування може бути адаптоване до індивідуальних генетичних профілів, оптимізуючи ефективність та мінімізуючи побічні ефекти
Технологічний прогрес та рішення з відкритим кодом	Спільні платформи та інструменти, розроблені відкрито, можуть бути налаштовані та вдосконалені різноманітною спільнотою розробників
Проблеми та етичні міркування	Досягнення балансу між відкритістю та захистом прав особистості має вирішальне значення для сталого розвитку відкритої науки в охороні здоров'я

Інфраструктура відкритої науки у сфері охорони здоров'я ЄС

ІНСТИТУТ
ВИЩОЇ ОСВІТИ
НАПН УКРАЇНИ

 Ресурси <u>ELIXIR для інтеграції даних та відкритої науки</u>	 BBMRI-ERIC® gateway for health <u>BBMRI Дослідницька інфраструктура біобанкінгу та біомолекулярних ресурсів</u>
  Ініціатива «1+ мільйон геномів» (1+MG) та проект «Понад 1 мільйон геномів» (B1MG) 1	<u>Європейський простір даних охорони здоров'я (EHDS)</u>
 HEALTHY CLOUD Health Research & Innovation Cloud <u>Європейська хмара досліджень та інновацій у сфері охорони здоров'я (HRIC)</u>	 EHDEN EUROPEAN HEALTH DATA & EVIDENCE NETWORK <u>Європейська мережа даних та доказів у сфері охорони здоров'я (EHDEN)</u>

https://www.icpermed.eu/wp-content/uploads/ICPerMed_Open_Science_Personalised_Medicine.pdf

I. Відкритий доступ

Відкритий доступ

Відкритий доступ — це модель публікації, яка забезпечує негайний, постійний та безкоштовний доступ до наукових досліджень, опублікованих онлайн, щоб будь-хто та будь-де міг читати та розвивати дослідження.

Що можна опублікувати у відкритому доступі?

Відкритий доступ може застосовуватися до [всіх форм досліджень](#), включаючи рецензовані та нерецензовані академічні статті, дослідницькі дані, [протоколи досліджень](#) та [зареєстровані звіти](#).

Ось [усі результати досліджень](#), які можуть бути опубліковані у відкритому доступі на платформі F1000.

Method Articles

Study Protocols

Software Tool Articles

Reviews

Data Notes

Living Systematic Reviews

Research Articles

Editorials

Opinion Articles

Case Reports

Policy Briefs

Registered Reports

ICPerMed
INTERNATIONAL CONSORTIUM

Addressing Open Access in Personalised Medicine

Brief Reports

Case Studies

Clinical Practice Articles

Correspondence

Genome Notes

Systematic Reviews

Типи відкритого доступу

Зелений відкритий доступ /самоархівування - публікації попередньої версії статті в доступному репозиторії (PubMed Central® (PMC) — це безкоштовний повнотекстовий архів біомедичної та біологічної журнальної літератури, що міститься в Національній медичній бібліотеці Національних інститутів охорони здоров'я США (NIH/ NLM).

Золотий відкритий доступ – остаточна версія статті стає постійно та вільно доступною онлайн одразу після публікації. Форма відкритого доступу, опосередкована видавцем. Зазвичай стягується плата за обробку статті. Є платними або для авторів (для авторів), або для читачів (для доступу).

Діамантовий або платиновий відкритий доступ стосується публікацій, які є безкоштовними для авторів для публікації та для читачів для доступу.

Гібридний відкритий доступ - дослідники можуть платити за публікацію статті з відкритим доступом у виданні, яке інакше не має відкритого доступу. Для доступу до інших статей у вибраному вами виданні потрібна платна підписка.

Відкриті настільки наскільки можливо, закриті настільки наскільки необхідно !!!

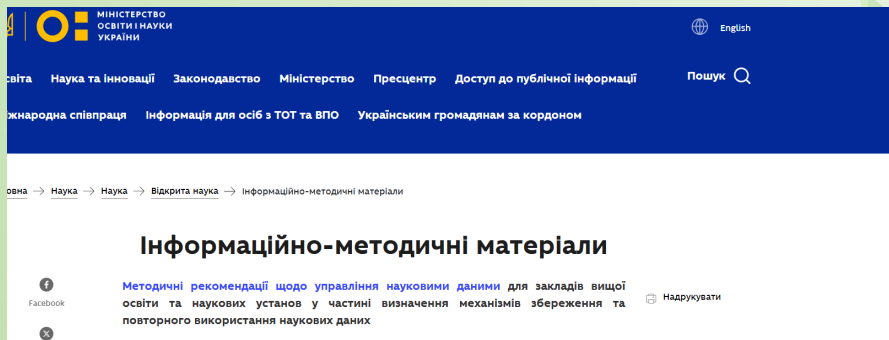
Відкриті дані

Відкриті дані – це дані, до яких кожен може отримати доступ, використовувати та поширювати їх. Для дослідників це стосується будь-якої інформації чи матеріалів, зібраних або створених у рамках їхнього дослідницького проекту.

Відкриті дані включають як кількісні, так і якісні дані. Це означає, що дослідники з будь-якої дисципліни, ймовірно, мають дослідницькі дані для обміну. Прикладами даних є результати опитувань, послідовності генів, програмне забезпечення, код, первинні вихідні матеріали та навіть аудіофайли.

План управління даними повинні описувати, як будуть керуватися дані та належним чином поширюватися.

Відкрите експертне рецензування

Відкрите рецензування – це термін, який використовується для опису будь-якої моделі рецензування, де аспекти оцінки досліджень є загальнодоступними. Деякі з найпоширеніших ознак відкритого рецензування включають відкриті ідентичності, відкриті звіти та відкриту участь.

- ✓ **Відкриті звіти:** Звіти експертної оцінки публікуються для ознайомлення всіх.
- ✓ **Відкриті ідентифікаційні дані:** ідентифікаційні дані автора та/або рецензента є публічними.
- ✓ **Відкрита взаємодія:** Автори, редактори та рецензенти беруть участь у відкритому обговоренні.
- ✓ **Відкрита участь:** Ширшій дослідницькій спільноті надається форум для коментування дослідження.
- ✓ **Відкрите рецензування препринтів:** рукописи поширюються через сервери препринтів до початку будь-яких офіційних процедур рецензування.
- ✓ **Коментування після публікації:** Читачі та автори можуть відповідати на звіти рецензентів після публікації.
- ✓ **Розділена експертна оцінка:** Процес експертної оцінки здійснюється іншою організаційною одиницею, ніж місце публікації.

Програмне забезпечення та код з відкритим вихідним кодом

Програмне забезпечення з відкритим вихідним кодом є загальнодоступним за ліцензією відкритого доступу, яка дозволяє іншим дослідникам вільно отримувати доступ, повторно використовувати, змінювати та поширювати ваше дослідницьке програмне забезпечення та його вихідний код.

Відтворюваність

Відтворюваність – це ступінь, до якої результати експерименту можуть бути відтворені різними дослідниками, у різних місцях, за допомогою різних інструментів.

Вплив дослідження

Вплив досліджень – це видимий внесок, який дослідження роблять у світ. Існує багато видів впливу досліджень, зокрема соціальний, політичний, культурний та ставлення, і це лише деякі з них.

Відкриті політики та мандати

Мандати відкритого доступу – це політика, прийнята дослідницькими установами, спонсорами та урядами, яка вимагає від дослідників робити свої дослідження доступними для громадськості. Дослідники можуть дотримуватися цих вимог, завантажуючи свої статті до репозиторію або публікуючи їх у виданні з відкритим доступом.

Перспективи відкритої партисипативної науки в охороні здоров'я

ІНСТИТУТ
ВИЩОЇ ОСВІТИ
НАПН УКРАЇНИ

Майбутнє охорони здоров'я, досліджень і технологій нерозривно пов'язане з принципами відкритої партисипативної науки.

Сприяючи прозорості, співпраці та доступності, громадській залученості відкрита партисипативна наука має потенціал змінити ландшафт, зробивши досягнення більш інклюзивними та ефективними.

INNOVATE

LEAD

INSPIRE

Список літератури:

- Risk communication, community engagement and infodemic management in humanitarian emergencies: lessons from the Ukraine war. 28 February 2024. News release. <https://www.who.int/europe/news/item/28-02-2024-risk-communication--community-engagement-and-infodemic-management-in-humanitarian-emergencies--lessons-from-the-ukraine-war>
- 1000 days of war in Ukraine: resilience in health response, recovery and reform efforts despite attacks and ongoing challenges <https://www.who.int/europe/news/item/18-11-2024-1000-days-of-war-in-ukraine--resilience-in-health-response--recovery-and-reform-efforts-despite-attacks-and-ongoing-challenges>
- Теоретичні та методичні основи модернізації механізмів підвищення дослідницької спроможності університетів України у контексті імплементації концепції «Відкрита наука» та повоєнного відновлення України як сильної європейської країни: монографія / В. Луговий, І. Драч, О. Петроє, В. Зінченко, Ю. Мєлков, І. Жияєв, І. Рєгейло, О. Слободянюк, Н. Базелюк; за ред. В. Лугового, І. Драч, О. Петроє. Київ : Інститут вищої освіти НАПН України, 2023. 173 с. ISBN 978-617-7644-61-2 ([завантажити](#))
- Методичні рекомендації закладам вищої освіти щодо імплементації настанов відкритої науки / І. Драч, О. Петроє, О.Бородієнко, І. Рєгейло. Київ : Інститут вищої освіти НАПН України, 2024. 18 с. DOI. ([завантажити](#))
- Концепція розвитку відкритої науки в науковій організації / І. Драч, О. Петроє, О. Бородієнко. Київ: Інститут вищої освіти НАПН України, 2024. 16 с. ([завантажити](#))
- Аналіз провідного вітчизняного та зарубіжного досвіду з підвищення дослідницької спроможності університетів України в умовах війни та повоєнного відновлення у контексті імплементації концепції «Відкрита наука»: препринт (аналітичні матеріали) / В. Луговий, І. Драч, О. Петроє, В. Зінченко, Ю. Мєлков, І. Жияєв, І. Рєгейло, В. Камишин, Н. Базелюк; за ред. В. Лугового, О. Петроє. Київ : Інститут вищої освіти НАПН України, 2022. 147 с. ([завантажити](#))
- Теоретичні основи підвищення дослідницької спроможності університетів України в контексті імплементації концепції «Відкрита наука»: препринт (аналітичні матеріали) / В. Луговий, І. Драч, О. Петроє, В. Зінченко, Ю. Мєлков, І. Жияєв, І. Рєгейло, Н. Базелюк, В. Камишин; за ред. В. Лугового, О. Петроє. — Електронне видання. — Київ : Інститут вищої освіти НАПН України, 2021. — 206 с. ([завантажити](#))

Дякую за увагу!

Дякуємо ЗСУ за захист та можливість
жити і працювати
в Україні!

Ольга ПЕТРОЄ,
завідувач відділу дослідницької діяльності університетів,
доктор наук з державного управління, професор
Інститут вищої освіти НАПН України
o.petroye@ihed.org.ua